

Gépkapcsolású távbeszélő főközpontok karbantartása

A gépkapcsolású távbeszélő központok szakszerű karbantartásának fontos kelléke a különböző rendszerű központok részére kidolgozott karbantartási utasítás, amely minden azonos rendszerű berendezésre vonatkozóan, egységes elvek alapján határozza meg a követendő eljárást.

HAZÁNKBAN ALTALÁBAN KÉT-FÉLE RENDSZERŰ GÉPKAPCSOLÁSÚ TÁVBESZÉLŐ FŐKÖZPONT VAN ÜZEMBEN. Budapesten és rövidesen Miskolcon 7 A—2-rendszerű, más vidéki városokban pedig 7 DU-rendszerű gépkapcsolású távbeszélő központok biztosítják a korszerű távbeszélő szolgáltatást. Az említett rendszerek az állomásbefogadóképesség figyelembevételével technikai felépítés szempontjából különböznek egymástól. A vidéki 7 DU-rendszerű központoknál az alkalmazott szerkezeti elemek egyszerűbbek, mint a 7 A—2 rendszerű távbeszélő központoknál. Ezért a karbantartási feladatok figyelembevételével mindkét rendszer részére külön-külön karbantartási utasítás készült. A 7 DU központok karbantartási utasítása 1952. év június hó folyamán, a 7 A—2 rendszerű távbeszélő központok karbantartási utasítása pedig 1952. év december hó folyamán került kiadásra, illetőleg használatbavételre.

MINDKÉT RENDSZERRE a vonatkozó karbantartási utasítás pontosan meghatározza a karbantartó személyzet feladatait és köteleességeit, amelyeknek maradéktalan teljesítése lehetővé teszi a kifogástalan távbeszélő szolgáltatást. A karbantartási utasítások előírják a teljes gépi berendezés minden részére kiterjedő rendszeres mechanikai és elektromos ellenőrzési munkákat, a munkavégzés gyakoriságának figyelembevételével és ennek alapján kell a tervgazdálkodásnak megfelelően összeállítani, minden központra külön-külön az éves karbantartási tervet. Az éves tervet tovább kell bontani egyénekre és havi tervfeladatokra. Az előírások a munka tervszerűségét segítik elő, mert minden dolgozó, a karbantartás évi és havi tervét figyelemmel kísérve, könnyen beoszthatja magának a reá eső sokrétű munka végrehajtásának napi feladatait. A felosztott munkaterv kifogástalan végrehajtása nagy mértékben biztosítja a gépkapcsolású távbeszélő központok élettartamának növelését és ezen belül a 30 éves mozgalom sikerét.

A KARBANTARTÁSI UTASÍTÁS tartalmazza továbbá a munka szakszerű végrehajtásához szükséges mindazon beállítási előírásokat, amelyeknek figyelmen kívül hagyása, illetőleg elhanyagolása nemcsak időleges üzemzavarokat, hanem súlyosabb helyrehozhatatlan károkat is vonhat maga után. A táblázatokban feltüntetett beállítási értékek a kapcsológépek minden fontos alkatrészére szolgáltatnak pontos adatokat. Természetesen

az előírások gyakorlati alkalmazása megfelelő szakképzettséget és gyakorlatot kíván meg, ezért minden áramkörös műszerésznek az előírások szerinti számok és műszerek kezelését jól el kell sajátítani. Ebből következik, hogy nemcsak abból származhat kár, ha a beállítási utasításokat nem követjük, hanem akkor is károkat okozhatunk, ha nem megfelelő szerszámokat használunk, nem rendelkezünk a szükséges mechanikai készséggel.

A KÜLÖNBÖZŐ TÍPUSÚ JELFOGÓK általános beállítási értékeit ugyancsak feltüntetni a karbantartási utasítás egyik táblázata. Itt azonban meg kell jegyezni, hogy az egyes típusokon belül igen sokféle jelfogó van alkalmazva a gépkapcsolású távbeszélő központokban, amelyek a terkezők ellenállási értékeiben és a feladat végrehajtásához szükséges érintkező rugók számában különböznek egymástól. Ezért minden jelfogónak egyéni beállítási lapjai vannak és ezek a beállítási lapok részletesen ismertetik az egyes jelfogókra vonatkozó mechanikai és elektromos beállítási értékeket. A jelfogók nagy számára való tekintettel az egyéni beállítási lapok adatait a karbantartási utasítás nem közli, de azok több példányban az üzemvezetőségénél rendelkezésre állanak.

A karbantartási utasítások a távbeszélő központok teljes munkaterületére meghatározzák az üzemellenőrzési feladatokat, valamint a biztonsági eljárásokat az üzemvezetőkől a legegyszerűbb munkát végző dolgozókig. Nem elegendő azonban az előírt feladatoknak csak egyes részeit teljesíteni, mert egy központ kifogástalan működését csak az előírt munka maradéktalan végrehajtásával lehet biztosítani. Tehát mindenkinek arra kell törekednie, hogy a reá háruló feladatokat szakmai képzésének állandó növelésével igyekezzék elvégezni.

NAGYOBB KÖZPONTOKBAN az áramkörök sokfélesége és nagy száma miatt a karbantartási munkafeladatok a karbantartó személyzet között fel vannak osztva. Ez a szűkebb munkaterület lehetővé teszi, hogy a karbantartó nagy gyakorlati ismereteket szerezzen és ezáltal a munkáját tökéletesebben hajtsa végre. Természetesen a részlet-feladatot végző egyénnek is arra kell törekednie, hogy a többi munkaterületet is megismerje. Minél több áramkört ismer meg, annál világosabban látja a gépkapcsolású távbeszélő központok bonyolult áramköri működésének összefüggéseit és annál könnyebben tud gyors és eredményes munkát végezni váratlanul jelentkező hibajelenségekkel szemben. A nagyobb tudás megszerzése lehetővé teszi továbbá részükre azt a szép feladatot is, hogy a gyengébb tudású munkatársak oktatásával azok szakmai ismeretét növelje és ezzel a központ karbantartásának színvonalát minél magasabbra emelje.

A KARBANTARTÁSI UTASÍTÁS ismerteti egyben a távbeszélő központok működéséhez és ellenőrzéséhez szükséges valamennyi berendezést és felkelti a részletes adatokat ellátó dolgozónak érdeklődését a teljes központ megismerésére. A karbantartási utasítások a berendezések és áramkörök részletes működési leírásait, elvi kapcsolási rajzait nem tartalmazzák, mert ezek igen nagy terjedelműek. Ezek azonban, ha korlátolt számban is, de az üzemben mindenki részére rendelkezésre állanak. Egyébként is, a karbantartási utasításban előírt munkák végrehajtása már megfelelő szakmai előképzettséget kíván meg a beosztott karbantartó személyzettől, de felhívja egyúttal figyelmüket tudásuk kiegészítésére.

Kétségtelen, hogy a gépkapcsolású távbeszélő központok szerkezeti elemeinek és áramköreinek részletes ismeretét felőlelő szakkönyvek kellő számban nem állnak a széles tömegek rendelkezésére, hogy tudásukat önképzéssel gyarapíthassák. Ezen a hiányon kíván segíteni a posta vezetősége akkor, amikor a távbeszélő technikát — ezen belül a gépkapcsolású távbeszélő központokat részletesen ismertető tankönyvek kiadását vette tervbe és azok az év folyamán minden dolgozónak olcsó áron rendelkezésre fognak állni.

A kifogástalan karbantartási munka végrehajtásának ellenőrzése és kiértékelése céljából minden központban egységes elvek alapján műszaki nyilvántartásokat kell vezetni, amelyekre vonatkozóan ugyancsak a karbantartási utasítások adnak kellő támpontot. A műszaki nyilvántartások pontos vezetése nemcsak az üzemvezetőség részére fontos, hanem a karbantartó munkát végrehajtó személyzet részére is, mert az egyes munkaterületekért felelősek a bejegyzett hibaadatok elemzéséből következtetéseket tudnak levonni munkájuk jószágáról és hasznosítani tudják az adatokat az egyes áramkörök ismétlődő hibáinál.

A karbantartási utasítások az említettek felül részletesen ismertetik a tűzvédelemmel és a baleset elleni védekezéssel kapcsolatos tennivalókat is.

ÖSSZEFOGLALVA az elmondottakat, igen fontos tehát, hogy az utasításokban előírt feladatokat szem előtt tartva végezze mindenki munkáját, legyen az a legegyszerűbb, vagy a legnagyobb követelményeket támasztó munkafeladat, mert a dolgozók által végzett részfeladatok összessége jelenti azt a kollektív célkitűzést, amelyen keresztül a nagy értékeket képviselő távbeszélő központok a leghosszabb élettartam mellett a legkifogástalanabb szolgáltatást képesek nyújtani.

E cél érdekében minden beosztott gondosan tanulmányozza a karbantartási utasításokat, hogy segítőtársa és útmutatója lehessen munkájának minél tökéletesebb végrehajtásában.

Simónyi Elek